

STANDARDY OCHRONY MAŁOLETNICH

**Gminny Zakład Opieki Zdrowotnej
w Skrzyszowie**

Skrzyszów 2024 r.

STANDARDY OCHRONY MAŁOLETNICH

Gminny Zakład Opieki Zdrowotnej w Pleśnej

Spis treści:

Rozdział 1. Wstęp

Rozdział 2. Zasady zapewniające bezpieczne relacje w podmiocie leczniczym.

Rozdział 3. Rodzaje zagrożeń

Rozdział 4. Procedury interwencyjne.

Rozdział 5. Zasady aktualizacji Standardów, oraz kompetencje osób odpowiedzialnych za przygotowanie do ich stosowania;

Rozdział 6. Zasady udostępniania standardów do zapoznania się z nimi i ich stosowania;

Rozdział 7. Zasady ustalania planu wsparcia małoletniego po ujawnieniu krzywdy;

Rozdział 8. Zasady ochrony wizerunku małoletniego;

Rozdział 9. Postanowienia końcowe

Rozdział 1

Wstęp

1. Standardy Ochrony Małoletnich- **Gminny Zakład Opieki Zdrowotnej w Skrzyszowie** zostały przygotowane w związku z ustawą z dnia 13 maja 2016r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym i ochronie małoletnich.
2. Definicje:
  - ✓ **krzywdzenie małoletniego** – należy przez to rozumieć popełnienie czynu zabronionego lub czynu karalnego (w tym czynu nieobyczajnego) na szkodę małoletniego przez jakąkolwiek osobę, w tym członka personelu lub przez zagrożenie dobra małoletniego, w tym jego zaniedbywanie;
  - ✓ **małoletni** – osoba, która nie ukończyła 18r oku życia;
  - ✓ **kierownictwo** – kierownik podmiotu leczniczego, jego zastępcy, pełnomocnicy oraz wszelkie osoby mające uprawnienia decyzyjne w podmiocie leczniczym, niezależnie od nazwy ich funkcji;
  - ✓ **personel** – należy przez to rozumieć wszystkie osoby zatrudnione, współpracujące lub świadczące usługi w GZOZ, które biorą udział w udzielaniu świadczeń zdrowotnych małoletnim lub mogą mieć kontakt z małoletnim bądź uczestniczą w procedurze zatrudniania, niezależnie od wykonywanego zawodu i podstawy prawnej udzielania świadczeń zdrowotnych lub wykonywania obowiązków służbowych;
  - ✓ **standardy** – należy przez to rozumieć niniejsze Standardy Ochrony Małoletnich;
  - ✓ **zatrudnienie** –nawiązanie współpracy z jakąkolwiek osobą na podstawie umowy o pracę, powołania, mianowania lub umowy cywilnoprawnej (w tym kontraktowej).
3. Obowiązek przestrzegania standardów ma każdy członek personelu oraz kierownictwo podmiotu leczniczego.
4. Dla potrzeb przeciwdziałania krzywdzeniu małoletnich, personel i kierownictwo podejmuje działania określone standardami również w sytuacji zaobserwowania lub powzięcia informacji o krzywdzeniu małoletniego przez dorosłe osoby trzecie lub przez innych małoletnich.
5. Za wdrożenie, monitorowanie przestrzegania, ocenę realizacji standardów oraz inne zadania określone w standardach odpowiedzialny jest kierownik podmiotu leczniczego.
6. Przed zatrudnieniem jakiegokolwiek osoby, która będzie udzielać świadczeń zdrowotnych małoletnim lub będzie uczestniczyć w ich udzielaniu, należy uzyskać informację z Rejestru Sprawców Przepięstw Na Tle Seksualnym dotyczącą tego, czy dana osoba figuruje w tym rejestrze.
7. Przed zatrudnieniem osoby, która będzie udzielać świadczeń zdrowotnych małoletnim lub będzie uczestniczyć w ich udzielaniu, należy zobowiązać ją do dostarczenia aktualnego zaświadczenia z Krajowego Rejestru Karnego w zakresie przestępiestw

określonych w rozdziale XIX (przestępstwa przeciwko życiu i zdrowiu) i XXV (przestępstwa przeciwko wolności seksualnej) Kodeksu karnego, w art. 189a (handel ludźmi) i art. 207 (znęcanie się) Kodeksu karnego oraz w ustawie z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii lub za odpowiadające tym przestępstwom czyny zabronione określone w przepisach prawa obcego.

8. W przypadku zatrudnienia cudzoziemca, należy przeprowadzić jego weryfikację pod kątem figurowania w rejestrach karalności państwa pochodzenia lub państwa, w którym osoba ta ostatnio zamieszkiwała, w zakresie przestępstw wskazanych w standardzie 8 lub odpowiadających im czynów zabronionych, sankcjonowanym prawem danego państwa. Kierownik podmiotu leczniczego uprawniony jest ponadto do zobowiązania cudzoziemca do złożenia odpowiedniego oświadczenia o niekaralności.
9. Zatrudnić w GZOZ można wyłącznie te osoby, które nie figurują w Rejestrze Sprawców Przestępstw Na Tle Seksualnym i które dostarczyły aktualne zaświadczenie z Krajowego Rejestru Karnego potwierdzające, że nie były skazane za przestępstwa, których mowa w standardzie 7 rozdziału 1.
10. Każdy członek personelu ma obowiązek zapoznania się ze standardami. Potwierdzeniem zapoznania się ze standardami przez członka personelu jest złożenie przez niego oświadczenia, wzór którego stanowi **załącznik nr 1** do standardów.
11. Kierownik podmiotu leczniczego co najmniej raz do roku :
  - 1) dokonuje przeglądu Rejestru Sprawców Przestępstw Na Tle Seksualnym, ustalając czy członek personelu, który udziela świadczeń zdrowotnych małoletnim lub uczestniczy w ich udzielaniu w podmiocie leczniczym, nie został wpisany do tego rejestru;
  - 2) odbiera oświadczenia od członka personelu, który udziela świadczeń zdrowotnych małoletnim lub uczestniczy w ich udzielaniu w podmiocie leczniczym, o tym, że nie został on wpisany do Krajowego Rejestru Karnego w zakresie przestępstw określonych w standardzie 7 rozdziału 1 oraz że nie toczy się wobec niego postępowanie przygotowawcze lub sądowe dotyczące tych przestępstw. Wzór oświadczenia stanowi **załącznik nr 2** do standardów.
12. W przypadku powzięcia informacji o:
  - ✓ wszczęciu lub prowadzeniu wobec członka personelu postępowania karnego o przestępstwa określone w standardzie 7 rozdziału 1, kierownik podmiotu leczniczego niezwłocznie odsuwa takiego członka od wszelkich form kontaktu z małoletnimi;
  - ✓ skazaniu członka personelu za przestępstwo lub przestępstwa określone w standardzie 7 rozdziału 1, kierownik podmiotu leczniczego niezwłocznie rozwiązuje z nim umowę będącą podstawą zatrudnienia lub odwołuje go ze stanowiska.

Rozdział 2

Zasady zapewniające bezpieczne relacje w podmiocie leczniczym.

1. Podstawową zasadą czynności podejmowanych przez personel oraz kierownictwo GZOZ w kontaktach z małoletnimi jest działanie na rzecz ich dobra.
2. Członkowie personelu oraz kierownictwo:
  - ✓ traktują małoletnich z szacunkiem, zachowując w kontakcie z małoletnimi spokój i cierpliwość, a także okazują zrozumienie dla ich trudności, problemów i potrzeb;
  - ✓ dbają o przestrzeganie ich praw;
  - ✓ respektują ich prawo do opieki ze strony przedstawicieli ustawowych bądź opiekunów faktycznych;
  - ✓ w miarę możliwości tłumaczą im podejmowane działania
  - ✓ dają możliwość wyrażania przez małoletniego swojego zdania oraz zapewniają małoletniemu prawo do bycia wysłuchanym.
3. Każda osoba zatrudniona w podmiocie leczniczym, która ma świadomość, iż małoletni doznał znęcania fizycznego, psychicznego lub wykorzystania seksualnego, zobowiązany jest do zachowania szczególnej ostrożności i taktu w kontaktach z tym małoletnim.
4. Jeżeli małoletni swoim postępowaniem dąży do nawiązania z członkiem personelu kontaktu fizycznego o potencjalnie niestosownym bądź nieadekwatnym charakterze, personel podejmuje odpowiednie, stanowcze działania, wyjaśniając z wyczuciem małoletniemu konieczność zachowania granic strefy osobistej.
5. Na badanie małoletniego pacjenta należy uzyskać zgodę osoby uprawnionej według przepisów prawa polskiego, z zastrzeżeniem sytuacji nagłych.
6. Badanie małoletniego należy wykonać w obecności jego przedstawiciela ustawowego, opiekuna faktycznego, a gdy to nie jest możliwe, w obecności osoby z personelu.
7. Badanie małoletniego może łączyć się z koniecznością rozebrania pacjenta, oglądania go, dotykania lub penetracji jam ciała wyłącznie w sytuacjach mających uzasadnienie medyczne.
8. Podczas badania okolic intymnych lub badań połączonych z potrzebą penetracji jam ciała należy zachować szczególny takt i umiar, tłumacząc w miarę możliwości najpierw potrzebę wykonania takich badań i ich planowany przebieg zarówno małoletniemu pacjentowi, jak i obecnemu przy badaniu przedstawicielowi ustawowemu albo opiekunowi faktycznemu.
9. Podczas badania małoletniego pacjenta należy zapewnić mu intymność adekwatną do jego wieku, potrzeb i oczekiwań.
10. W miarę możliwości kadrowych, badania małoletniego pacjenta, które ingeruje w jego strefę intymną, dokonuje członek personelu tej samej płci.

11. Członkowie personelu zwracają uwagę na czynniki ryzyka i symptomy krzywdzenia małoletnich.

Rozdział 3

Rodzaje zagrożeń

Małoletni narażony jest na

- ✓ **Przemoc fizyczną**
- ✓ **Przemoc psychiczną**
- ✓ **Przemoc seksualną**
- ✓ **Zaniedbanie**
- ✓ **Zagrożenia w sieci**

1. Zabrania się stosowania jakiejkolwiek formy lub postaci przemocy wobec małoletnich, polegającej w szczególności na stosowaniu kontaktu fizycznego o charakterze agresywnym, krytyki lub obraźliwego bądź dyskryminującego zachowania.
2. Zabrania się dotykania małoletnich w sposób, który mógłby zostać nieprawidłowo zinterpretowany lub który wykracza poza uzasadnioną potrzebę medyczną.
3. Zabrania się prezentowania małoletnim treści o charakterze erotycznym, pornograficznym bądź związanych z przemocą.
4. Zabrania się wyśmiewania małoletnich, poniżania ich lub etykietowania.
5. Kontakt fizyczny z małoletnim nigdy nie może być niejawnym bądź ukrywany, wiązać się z jakąkolwiek gratyfikacją ani wynikać z relacji władzy lub autorytetu.
6. Personel nie może kontaktować się bezpośrednio z małoletnim z pominięciem jego przedstawiciela ustawowego.
7. Personel nie może nawiązywać kontaktów z małoletnim w innej niż przewidziana udzielaniem świadczeń zdrowotnych formie, w szczególności poprzez zapraszanie albo przyjmowanie zaproszeń od małoletnich w mediach społecznościowych, komunikatorach lub za pośrednictwem innych prywatnych form kontaktu.

Rozdział 4 Procedury interwencyjne.

1. W przypadku zaobserwowania lub powzięcia informacji o:
  - ✓ sytuacji przemocy bądź wykorzystania małoletniego – każdy członek personelu lub kierownictwa jest zobowiązany do natychmiastowej reakcji, powstrzymania zachowań niedozwolonych i zapewnienia ochrony małoletniemu;
  - ✓ zachowań rodzących podejrzenie przemocy bądź wykorzystania małoletniego – każdy członek personelu lub kierownictwa jest zobowiązany do zgłoszenia ich kierownikowi podmiotu leczniczego;
  - ✓ naruszenia standardów – każdy członek personelu lub kierownictwa jest zobowiązany do niezwłocznego zgłoszenia podejrzenia naruszeń kierownikowi podmiotu leczniczego.
2. Podejrzenie naruszenia standardów, a w szczególności krzywdzenia małoletnich, można zgłaszać kierownikowi GZOZ-u na adres e-mailowy: kierownik@gzoz.skrzyszow.pl
3. Kierownik podmiotu leczniczego dąży do niezwłocznego wyjaśnienia sprawy zgłoszenia podejrzenia krzywdzenia małoletniego przez członka personelu, podejmując wszelkie niezbędne działania, które muszą zostać udokumentowane.
4. W przypadku, gdy zgłoszono podejrzenie krzywdzenia małoletniego przez członka personelu, członek ten zostaje natychmiast odsunięty od wszelkich form kontaktu z małoletnimi do czasu wyjaśnienia sprawy.
5. W przypadku zaobserwowania, że przedstawiciel ustawowy małoletniego zaniedbuje jego potrzeby psychofizyczne lub rodzina jest niewydolna wychowawczo, stosuje przemoc wobec małoletniego bądź godzi się na jej stosowanie lub w inny sposób krzywdzący małoletniego sobie nie radzi, należy podjąć działania adekwatne do sytuacji:
  - ✓ ubóstwa – można porozmawiać z przedstawicielem ustawowym małoletniego i poinformować go o możliwościach wsparcia, w szczególności o ośrodkach pomocy społecznej
  - ✓ zaniedbania – można poinformować o możliwości wsparcia psychologicznego, w szczególności o telefonach zaufania, poradniach oraz specjalistach, którzy przyjmują na terenie danego powiatu
  - ✓ przemocy – można wszcząć procedurę Niebieskiej Karty.
6. W przypadku, gdy z rozmowy z przedstawicielem ustawowym wynika brak zainteresowania pomocą małoletniemu, ignoruje zdarzenie bądź stan psychofizyczny małoletniego lub w inny sposób nie wspiera małoletniego, który doświadczył krzywdzenia, kierownik podmiotu leczniczego sporządza wniosek o wgląd w

sytuację rodziny, który kieruje do właściwego sądu rodzinnego. Z wniosku sporządza się notatkę.

7. W przypadku podejrzenia, że zdrowie lub życie małoletniego są zagrożone lub gdy istnieje uzasadnione podejrzenie popełnienia przestępstwa na małoletnim, kierownik podmiotu leczniczego sporządza zawiadomienie o możliwości popełnienia przestępstwa i przekazuje je do właściwej miejscowo policji lub prokuratury. Z zawiadomienia sporządza się notatkę. **Załącznik 4**
8. W miejscu udzielania świadczeń zdrowotnych w przestrzeni dostępnej dla pacjentów wywiesza się informację o ogólnopolskich telefonach pomocy dla osób pokrzywdzonych przestępstwami oraz przemocą w rodzinie:
  - ✓ ogólnopolski telefon dla osób pokrzywdzonych przestępstwem +48 222 309 900
  - ✓ Ogólnopolskie Pogotowie dla Ofiar Przemocy w Rodzinie „Niebieska Linia” 800 120 002;
  - ✓ Telefon Zaufania Dla Dzieci i Młodzieży 116 111.

Rozdział 5

Zasady aktualizacji Standardów oraz zakres kompetencji osób odpowiedzialnych za przygotowanie członków personelu do ich stosowania

1. Kierownik podmiotu leczniczego nie rzadziej niż co dwa lata dokonuje przeglądu standardów w celu ich dostosowania do aktualnych potrzeb oraz zgodności z obowiązującymi przepisami. Wnioski z przeprowadzonej oceny należy udokumentować.
2. Członkowie personelu, małoletni lub ich przedstawiciele ustawowi mogą przekazywać swoje uwagi do standardów do kierownika podmiotu leczniczego.
3. Kierownik podmiotu leczniczego może sprawdzać znajomość standardów wśród personelu oraz organizować szkolenia z zakresu standardów.

Rozdział 6

Zasady udostępniania standardów do zapoznania się z nimi i ich stosowania

1. Standardy są dokumentem ogólnodostępnym. Standardy znajdują się:
  - ✓ w budynku podmiotu leczniczego na tablicy informacyjnej
  - ✓ w recepcji oraz
  - ✓ na stronie internetowej podmiotu leczniczego pod adresem: [GZOZ Skrzyszów – Dbamy o Twoje zdrowie \(skrzyszow.pl\)](http://GZOZ.Skrzyszow.pl)
2. Każdy małoletni lub przedstawiciel ustawowy małoletniego może otrzymać kopię standardów dostępnych w recepcji do wglądu.
3. W oparciu o standardy opracowano ich wersję skróconą, zawierającą informacje istotne dla małoletnich. Skrócona wersja standardów stanowi *załącznik nr 3*.

Rozdział 7

Zasady ustalania planu wsparcia małoletniego po ujawnieniu krzywdy

1. Po ujawnieniu krzywdzenia małoletniego, kierownik podmiotu leczniczego ustala plan jego wsparcia wraz z jego przedstawicielem ustawowym, o ile to nie przedstawiciel dopuszcza się krzywdzenia.
2. O ile to możliwe, po ustaleniu planu wsparcia kierownik podmiotu leczniczego wysłuchuje zdania małoletniego i je uwzględnia.

Rozdział 8

Zasady ochrony wizerunku małoletniego

1. Wizerunek małoletniego podlega ochronie.
2. Upublicznienie wizerunku małoletniego utrwalonego w jakiegokolwiek formie (tj. fotografia, nagranie audio-wideo) wymaga pisemnej zgody przedstawiciela ustawowego małoletniego.
3. Jeżeli wizerunek małoletniego stanowi jedynie szczegół całości, takiej jak zgromadzenie, krajobraz, publiczne wydarzenie, zgoda przedstawiciela ustawowego na utrwalanie wizerunku małoletniego nie jest wymagana.
4. Wizerunek małoletniego utrwalony za pomocą kamer przemysłowych służących do rejestracji dźwięku lub obrazu na potrzeby zapewnienia bezpieczeństwa osobom i mieniu znajdującym się w podmiocie leczniczym nie podlega upublicznieniu i nie wymaga zgody przedstawiciela ustawowego małoletniego do utrwalania jego wizerunku. Wykorzystanie utrwalonych w ten sposób materiałów ograniczone jest wyłącznie do pierwotnie określonych dla ich rejestracji celów.

Rozdział 9

Postanowienia końcowe

1. Standardy względem osób zatrudnionych w GZOZ mają moc regulacji wewnętrznych, do przestrzegania których są oni zobowiązani.
2. Standardy wchodzi w życie z dniem ich ogłoszenia. Ogłoszenie standardów odbywa się poprzez ich opublikowanie w formie określonej w standardzie 1 rozdziału 6.
3. Kierownik podmiotu leczniczego uprawniony jest do dokonywania zmian standardów. Zmienione standardy wchodzi w życie z dniem ich ogłoszenia w sposób określony w standardzie 1 rozdziału 6.

Załącznik 1

Oświadczenie o zapoznaniu się ze Standardami Ochrony Małoletnich

Ja niżej podpisany(-a) oświadczam, że zapoznałem(-am) się z dokumentacją wchodzącą w skład Standardów Ochrony Małoletnich w Gminnym Zakładzie Opieki Zdrowotnej w Skrzyszowie i przyjmuję ją do realizacji.

.....
(data i podpis)

Załącznik 2

Oświadczenie o niekaralności

Ja niżej podpisany(-a) .....
(imię i nazwisko)

zamieszkał(-a) .....
(adres zamieszkania)

legitymujący się dowodem osobistym seria nr .....

wydanym przez .....

świadomy(-a) z odpowiedzialności karnej wynikającej z art. 271 § 1 Kodeksu Karnego przewidującego karę pozbawienia wolności do lat 5 za poświadczenie nieprawdy

oświadczam

że jestem zatrudniony(-a) na podstawie przepisów, które przewidują warunek niekaralności za przestępstwo popełnione umyślnie oraz

nie byłem(-am) karany(-a) za:

1. przestępstwa określone w rozdziale XIX (przestępstwa przeciwko życiu i zdrowiu) i XXV (przestępstwa przeciwko wolności seksualnej) Kodeksu karnego, w art. 189a (handel ludźmi) i art. 207 (znęcanie się) Kodeksu karnego oraz
2. przestępstwa określone w ustawie z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii

oraz nie orzeczono wobec mnie zakazu prowadzenia działalności związanej z wychowaniem, leczeniem, edukacją małoletnich lub opieką nad nimi lub zakazu przebywania w określonych środowiskach lub miejscach, kontaktowania się z określonymi osobami, zbliżania się do określonych osób lub opuszczania określonego miejsca pobytu bez zgody sądu

.....
(miejscowość i data)

.....
(czytelny podpis)

Załącznik 3

WERSJA SKRÓCONA STANDARDÓW OCHRONY MAŁOLETNICH
Gminny Zakład Opieki Zdrowotnej w Skrzyszowie

Poniżej przedstawiamy Ci kilka zasad, które są dla nas ważne w relacji z Tobą - naszym Pacjentem i którymi chcemy się kierować w naszej codziennej pracy:

1. Przychodząc do naszej przychodni obdarzasz nas zaufaniem i chcemy abyś czuł się tu bezpiecznie.
2. Zaczniemy od przedstawienia się Tobie. Postaramy się krótko wytłumaczyć czym się zajmujemy.
3. Poprosimy, żebyś powiedział nam, jak możemy się do Ciebie zwracać. To dla nas ważne, żebyś miał poczucie, że traktujemy Cię z szacunkiem i uwagą.
4. Jeżeli uważasz że zachowanie pracownika GZOZ-u nie było odpowiednie i poczułeś się z tym źle, zgłoś to do mnie czyli do kierownika GZOZ-u Lucyny Niemczyk osobiście lub jeśli wolisz napisz na adres e-mail: kierownik@gzoz.skrzyszow.pl
5. Pamiętaj rodzice mogą być zawsze przy Tobie.
6. Informacje o Twoim zdrowiu zachowamy w tajemnicy – nie będą one opowiadane nikomu poza Tobą i Twoimi rodzicami lub opiekunami.
7. Postaramy się mówić do Ciebie prostym językiem, tak by wszystko było zrozumiałe, jeśli jednak coś nie rozumiesz, powiedz nam o tym, będziemy starali się to wytłumaczyć.
8. Przed badaniem lekarz objaśni Ci na czym polega badanie.
9. Lekarzowi należy powiedzieć wszystko co Cię martwi, On jest tu po to,

żeby Ci pomóc.

10. Nie wstydz się swoich dolegliwości. Jesteśmy po to aby wyjaśnić i rozwiązać Twoje zmartwienia. Pomóc będziemy mogli tylko wtedy jak będziemy wiedzieli z czym się mierzysz.
11. Wszystkim pracownikom GZOZ-u możesz zadawać pytania. Chętnie na nie odpowiemy.
12. Zapamiętaj - nikt nie może na Ciebie krzyczeć, wyśmiewać się z Ciebie, dotykać Cię bez Twojej zgody ani fotografować.
13. Zapisz całodobowe numery telefonów pod którymi możesz również uzyskać pomoc- uwierz w to że są ludzie którzy mogą Ci pomóc jeśli tylko powiesz o tym co Cię spotyka:
  - ✓ Ogólnopolskie Pogotowie dla Ofiar Przemocy w Rodzinie „Niebieska Linia”: **800 120 002;**
  - ✓ Telefon Zaufania Dla Dzieci i Młodzieży: **116 111.**

Załącznik 4

Rejestr zdarzeń zagrażających dobru małoletniego

Data zdarzenia	
Osoba zgłaszająca zdarzenie	
Opis zdarzenia	
Podjęte czynności	
Interwencja organów zewnętrznych (policji , prokuratury) Opis podjętych czynności	
Podpis kierownika placówki	